

Baixen els sous i sortim de la crisi?

La setmana passada es va presentar públicament l'informe *Evolució salarial 2007-2013*, que elabora periòdicament la consultora de recursos humans ICSA i l'escola de negocis Eada. Les principals conclusions de l'estudi apunten la creixent polarització del mercat de treball espanyol i català com a conseqüència de l'increment de la distància entre els que guanyen més i els que cobren menys. La tendència creixent de l'escletxa salarial s'accentua, sobretot, durant els dos últims anys. Al llarg del 2013 la retribució mitjana dels directius va augmentar un 6,96% en relació al 2012. En canvi, els sous dels comandaments intermedis i dels empleats van disminuir, respectivament, un 3,18% i un 0,47%. A la llum d'aquestes dades, algunes veus s'han afanyat a dir que la millora dels sous dels directius podria ser un indicador de la recuperació econòmica. ¿Però és possible sortir de la crisi si baixen els sous dels càrrecs intermedis i dels empleats? Per respondre a aquesta qüestió es bo analitzar quines són les causes i les conseqüències socials que hi ha al darrere d'aquestes dades.

Pel que fa a les causes, cal apuntar com a mínim dos factors: les retallades que acumula el sector públic des del 2010 i la reforma laboral aprovada pel govern del PP amb els vots favorables de CiU el 2012. Tal com mostra l'estudi, el punt d'inflexió de les dades se situa a l'any 2010, un moment en què els sous dels directius prenen una tendència creixent i els sous dels comandaments inter-

medis i dels empleats inicien un descens continuat. Aquestes direccions contràries s'acceleren especialment a partir del 2012. La política de retallades que el govern espanyol i català ha portat a terme, acatant el paradigma de l'austeritat dictat per la *troïca*, ha suposat una rebaixa del salari dels funcionaris i del personal laboral de l'administració pública del 30%. Es tracta d'un col·lectiu molt ampli que inclou comandaments intermedis i empleats, sobretot, de l'àmbit de la salut i l'educació. Malgrat la diversitat de perfils, és destacada la presència de dones qualificades. L'entrada en vigor de la reforma laboral a mitjans del 2012 va permetre flexibilitzar els costos salarials a les empreses i es va iniciar el brusc descens de les retribucions a l'empresa privada, sent de nou les persones qualificades les més afec-

SARA MORENO

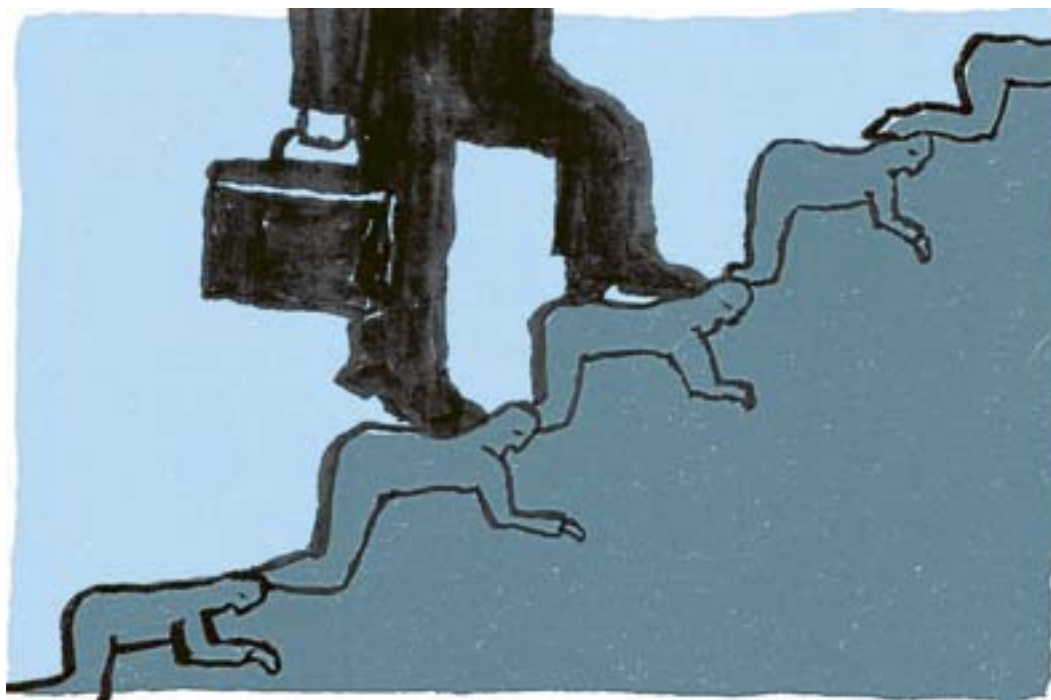
SOCIÒLOGA

tades. La reforma laboral no només no ha permès generar ocupació sinó que ha empitjorat les condicions laborals de les persones que aconsegueixen resistir en el mercat de treball. Mentrestant, els càrrecs directius ho han aprofitat per augmentar-se el sou.

Pel que fa les conseqüències, és obvi que cal començar assenyalant l'augment de les desigualtats que provoca la polarització salarial del mercat de treball. Mentre que a una minoria cada dia els va millor, a la gran majoria cada dia els va pitjor. La rebaixa salarial té efectes directes sobre el consum. La pèrdua del poder adquisitiu implica ajustos en les despeses de les economies domèstiques: des de no sortir a sopar fora els caps de setmana fins a comprar exclusivament productes de marca blanca per omplir la nevera, passant per re-

duir l'ús de la calefacció a casa o anar al cinema un cop cada dos mesos. Sortir tècnicament de la recessió econòmica sense estimular el consum intern no deixa veure, ni de lluny, la porta de sortida de la crisi econòmica. Diuen alguns especialistes que és qüestió de temps, que el primer pas és la recuperació econòmica des d'una perspectiva macro. Però la simple inèrcia positiva de l'economia no és cap garantia per treure de la pobresa quotidiana i l'austeritat domèstica la gran majoria de la població. Per inèrcia no es crea ocupació ni s'estimula el consum intern. L'únic projecte del govern és la reforma laboral. La flexibilitat salarial no permet crear llocs de treball sinó transformar els existents en més precaris a base d'imposar la temporalitat a l'estabilitat i el temps parcial al temps complet. És una ficció estadística dir que al desembre augmenten els afiliats a la Seguretat Social sense especificar que part de l'augment s'explica per la pujada de contractes a temps parcial. La fragmentació de l'ocupació alimenta una nova realitat que els anglosaxons anomenen *working poor*. No és cap novetat que per sortir de la crisi cal crear ocupació estable i de qualitat. Per això és imprescindible potenciar un nou model productiu que no pretengui competir amb baixos salaris sinó amb innovació i qualitat. Mentrestant, el prestigiats investigador Juan Carlos Izpisua Belmonte ha dimisit com a director del Centre de Medicina Regenerativa de Barcelona per manca de suport financer i polític.

La reforma laboral no només no ha permès generar ocupació sinó que ha empitjorat les condicions laborals

ARIANNE FABER

Hem d'impulsar un nou model productiu que no pretengui competir amb baixos salaris sinó amb innovació i qualitat